

NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN WK.PPS

CENA - 2 - ZŁ

ROK 55

KRAKÓW · ŚRODA 18 · WRZEŚNIA 1946 R.

NR 220

PROJEKT ORDYNACJI WYBORCZEJ

uchwaliła podkomisja KRK

Praworządność aktu wyborczego zapewniona

WARSZAWA, 18. 9. (SAP) 16 km. Podkomisja KRK po całodziennych dyskusjach w późnych godzinach wieczornych uchwaliła projekt ordynacji wyborczej.

Projekt ten będzie przedstawiony specjalnej komisji posełkiej, której zebranie wyznaczone zostało na dzień 18 km. o godz. 5 po południu. Zadaniem projektu ordynacji celem przedstawienia jej pod uchwałę Krajowej Rady Narodowej.

5-cio przymiotnikowe głosowanie

Przyjęty projekt opracowany jest na podstawie powszechnie przyjętej

zasady 5-cio przymiotnikowego głosowania. Szerog przepisów projektu zmierza do wprowadzenia rzeczywistej pełnej swobody wyborów oraz całkowitej praworządności aktu wyborczego który zapewni Polsce w obecnych trudnych warunkach kierów niemożliwość polityczną oparte na woli Narodu.

Kontrola społeczeństwa

Projekt dąży do zapewnienia kontroli społecznej nad przeprowadzeniem wyborów. Czynnik obywatelski będzie reprezentowany na wszystkich szczeblach. W centralnej komisji zapewni udział przedstawicieli wszystkich ugrupowań politycznych.

W komisjach niższego rzędu czynnik obywatelski będzie reprezentowany przez mówców zaufania.

Inne przepisy

Wychodząc z założenia konferencji Jaltańskiej projekt daje możliwość uminięcia od wyborów takich jednostek lub grup, które zainteresowane są w tym, aby przekreślić z trudem utrwalony w Polsce ustój demokracji ludowej.

Projekt umożliwia wpływ na przedstawicielstwo narodowe nie tylko partiom, ale i bezpartyjnym dając prawo zgłaszania list podpisanych przez 100 wyborców.

Praworządność aktu wyborczego zostaje zapewniona przez zapewnienie możliwości składania skarg przeciwko nadużyciom. Skargi te rozpatrywane będą przez Sąd Najwyższy.

Jugosławia nie podpisze traktatu

PARYŻ, 18. 9. (SAP). Przedstawiciel Jugosławii na konferencji politycznej i terytorialnej dla Włoch poseł Bebler, zastrzegł gwałtownie koncepcję trw linii francuskiej.

Stwierdził on, że jeśli teza francuska będzie przyjęta, Jugosławia nie podpisze traktatu.

Alexander ministrem Obrony Narodowej

LONDYN, 18. 9. (SAP). Kola polityczne Londynu potwierdzają wiadomość, jakoby premier Attlee miał mianować lorda Alexandra ministrem obrony narodowej. Zadaniem jego byłoby koordynowanie prac ministerstwa wojny, lotnictwa, marynarki i badań nad energią atomową.

W Indonezji walki

MOSEWA, 18. 9. Jak donosi agencja TASS z Batawii, przedstawiciele amerykańskich towarzyszów naftowych przystępują do przeprowadzenia próbnych wierzeń i eksploatacji pól naftowych na Sumatrze. Rozpoczęli oni werbowanie robotników dla odbudowy rafinerii naftowych w Palembang.

Według innych doniesień z okręgu Palembang na Sumatrze wojska brytyjskie kontynuują operacje przeciwko jednostkom indonezyjskim. Na Jawie i Bali toczą się walki między wojskami holenderskimi i indonezyjskimi.

Represje wobec EAM

LONDYN, 18. 9. Agencja Reutersa donosi, że rząd grecki wydał zakaz odbycia się demonstracji publicznej i zjazdu EAM, projektowanych na 27 września dla uczczenia rocznicy walk EAM przeciwko okupantom niemieckim.

Osobliwy manifest

LONDYN, 18. 9. Organizacja pod nazwą „Rada Narodowa Unii Pokojowej” ogłosiła we wtorek manifest, domagający się amnestii dla zbrodniarzy wojennych z Norymbiergi. Manifest wyraża pogląd, że należy uwolnić wszystkich tych, których oskarżono o łeższe lub cięższe przestępstwa wojenne, włącznie ze zbrodniarzami norymbierskimi.

„Zadeni naród — oznajmia ten osobliwy manifest — nie ma moralnego prawa do wydawania sądu nad innym narodem. Nie sadzimy, by wyrok śmierci na więźniów z Norymbiergi mógł być uzasadniony moralnie”.

Decyzje w sprawie Triestu

Na konferencji panuje nastroj pojednawczy

PARYŻ, 18. 9. Sprawę wolnego terytorium Triestu zajmowali się we wtorek zarówno podkomisja powołana do opracowania statutu wolnego terytorium Triestu, jak i komisja polityczna — terytorialna dla traktatu pokojowego z Włochami.

Pierwsze decyzje w sprawie statutu wolnego terytorium Triestu zapad-

ły na posiedzeniu podkomisji, która po długiej dyskusji wyraziła swą zgodę na to, aby na obszarze wolnego terytorium odbywało się głosowanie bezpośrednie, równe i powszechne, obejmujące zarówno mężczyzn, jak i kobiety, oraz aby parlament wolnego terytorium składał się z jednej izby.

Podczas dyskusji nad tą sprawą panował wielce pojednawczy nastrój.

AUSTRALISJSKE POPRAWKI ODRZUCZONE

Na komisji wojskowej odrzucono dwie poprawki domagające się porównania Włochom na wykorzystanie części ludzi podwodnych do celów pokojowych oraz zmniejszenia wzdłuż granicy francusko-włoskiej jedynie fortyfikacji natury ofensywnej.

Pierwsza z tych poprawek uzyskała jedynie głos wnioskodawcy, podczas gdy Holandia i Belgia wstrzymały się od głosowania, druga zaś odrzucono 19 głosami przeciwko głosom wnioskodawcy. W ciągu posiedzenia wojskowej komisji wojskowej zatwierdzono 12 artykułów.

Na posiedzeniu gospodarczej komisji bałkańskiej przeszedł w głosowanie wniosek brytyjski, domagający się, aby Rumunia wypłaciła odszkodowanie za zniszczone statki. Inny wniosek brytyjski w sprawie wznowienia naładunków narodowych ubezpieczeń Rumunii został przyjęty.

Socjaliści najsilniejszą partią w Szwecji

SZTOKHOLM, 18. 9. Po intensywnych kampanii wyborczej odbyła się w Szwecji wybory samorządowe, w wyniku których — wedle dotychczasowych rezultatów — partia socjaldemokratyczna znowu rozprzeczła największą liczbą mandatów. Prawa stronnictwa wiele uwagi poświęciła wzrostowi wpływów partii komunistycznej, która zdobyła około 400.000 głosów, oraz powiększyła swój stan posiadania o 73 mandaty. Również liberali osiągnęli poważny sukces, gdyż

zdołali ponad pół miliona głosów. Obie te partie uzyskały kosztowne konserwatywów.

Socjal-demokracja w dalszym ciągu stanowi najsilniejszą partię. Na listy ich padło bowiem około półtora miliona głosów. Na konserwatywach padło jedynie 498.000 głosów. W porównaniu z poprzednim stanem posiadania stracili oni 73 mandaty. W stołecy Szwecji socjaliści i komuniści rozporządzają berzącą władzą.

Wielki wiec PPS we Wrocławiu

WROCLAW, 18. 9. We Wrocławiu odbyło się wielkie zebranie PPS, poświęcone omawianiu ostatnich uchwał Rady Naczelnej PPS. W zebraniu wzięło udział Sekretarz Generalny KWK,

PPS, Józef Cyraniewicz, który omówił sytuację polityczną w związku z przemówieniem min. Byrnesa, podkreślając konieczność jednolitości partii robotniczych.

Z komisji wojskowej

PARYŻ, 18. 9. (SAP). Komisja wojskowa konferencji paryskiej przystąpiła do zebrania w całość wszystkich materiałów i uwag, dotyczących klauzul wojskowych traktatu z Włochami.

O nowy plebiscyt

PARYŻ 18. 9. (SAP). Wtorkowa dyskusja w Zgromadzeniu Narodowym była poświęcona wnioskowi Republikańskiej Partii Wolności domagającej się, by ordynacja wyborcza wraz z konstytucją była poddana głosowaniu ludowemu. Przedstawiciele poszczególnych partii zajęli całkowicie odmiennie stanowisko.

W kilku wierszach

KRÓL Ibo Sand zwrócił się do jednej z firm amerykańskich w sprawie budowy kolei przez pustynię w Hedżazie (Arabia). Koszty wyniosły 50 milionów dolarów.

W oświetlonym tempie prowadzone są prace nad budową autostrady Kijów—Charków. Autostrada będzie posiadać długość 470 km. Obecnie prace prowadzone są na 100 km.

Były generał „Dziwiny” Czeskie w Prokuratorcie Franciszek Bartos został skazany na śmiertelny trybunał w Pradze za zdradę stanu.

W Bazylei rozpoczęły się obrady kongresu lekarskiego w którym bierze udział 300 osób. Wygłoszone zostały referaty w których omówiono zdobycze współczesnej medycyny.

Niemcy przesłannę do wysiedlenia przemysłowców z rolnictwa. Już nie tylko na różnych odłamek życia przemysłowego ale i rolnictwa.

Odezwa młodzieży krakowskiej

KOLEJANKI I KOŁEDZY!

Przez cały nasz kraj przebiegał falą protestu i oburzenia w odpowiedzi na stanowisko sekretarza stanu USA p. Byrnesa w sprawie naszych granic zachodnich.

Pań Byrnes w liście o przyrzucił rozwój gospodarczy Niemiec, kwestionując naszą granicę na Odrze i Nysie, kwestionując prawo posiadania przez nas legitymnych terenów Dolnego Śląska i Zachodniego Pomorza.

Kolejanki i Koledzy! Prawo do tych ziem okupiliśmy krwią, przelaną na wszystkich frontach O honor Narodu Polskiego i o jego prawo do istnienia walcząc polscy żołnierze pod Leninem, Monte Cassino, Tobrukim i Herliemem. Nasz lewicy gąguli w obronie Londynu. Walcząc cały naród, głębiej w hipokrytycznych obłazach. Ziemia zachodnie, odwieczna polska ziemia są podługą roweju gospodarczego Państwa Polskiego, a tym samym są podstawą jego faktycznego istnienia.

Bojęcie Dolnego Śląska i Pomorza Zachodniego, gwałtownie Polacy są szybko odbudować zniszczonych wojennych, zadanych nam właśnie przez Niemców. Pozwalają na odbudowę szkolnictwa i fabryk, co jest związane z najżywniejszymi interesami młodzieży.

Na ziemiach kwełonowanych przez p. Byrnesa mieszkać miliony Polaków. Usza się tyżymie młodzieży. Wiele wyalku i trudu włożono w zagospodarowanie tych ziem. Miliony przemieszczonych rodzin polskich obywateli i robotników w ciężkiej i płodniejszej pracy odbudować i przywrócić polskości tym ziemiom.

I dlatego my wszyscy, cała młodzież polska ze wsi i miast, fabryk i uniwersytech, przeciwstawiamy się z całą siłą: owożącemu tendencji budowania silnych Niemiec, przez oddanie terenów, które są pod naszą. To niechcia naszego kraju, naszym nieznanym katom. My hardziej budujemy konsekwentnie potęgę niemiecką, niż ci, którzy dziś potrafili wystąpić w jej obronie i dlatego mamy prawo obawiać się jej i przeciwdziałać jej protestować.

Nie chcemy po raz wtóry przeżywać klęsk, które zadał nam terror tutejszych. Żołdak niemiecki nie śmie mieć więcej wstępu na terytorium polskie.

Uważamy, że stanowisko p. Byrnesa jest największą niewdzięcznością w stosunku do Polaków, którzy walczyli o swoją wolność i przyczynili się w wielkim stopniu do zwycięstwa mocarstw zachodnich.

Jestemys gotowi bronić ze wszystkich sił naszych najżywniejszych interesów!

Kolejanki i Koledzy! Wyrażam (i) naszą gotowość nieść bieżące i zaciężne obowiązki młodzieży w odbudowie naszego kraju. Tak, jak poparliśmy stworzyć jedność młodzieży w walce o wyzwolenie spod okupacji hitlerowskiej, tak teraz stworzamy nierozłączną jedność w walce o lepsze jutro naszego kraju.

Naród polski w obliczu niebezpieczeństwa zawsze porzucił słabość. Nie w decydujących momentach zasłaski różnicę poglądów i przekonania, a na czoło wysuwał się najwyższe dobro, dobro Ojczyzny. Jedność całej młodzieży, jedność całego narodu, pomoże Radzowi Jedności Narodowej do odparcia wszelkich ataków na naszą państwowość.

GRANICĄ NARZĄ NA WIEKI — ODRA I NYSY!

Wojeuidzki Związek Młodzieży

Wielkiej Włocław

Wojeuidzki Zarząd Związku

Wielki Młodeg

Wojeuidzki Komitet Organizacji

Młodzieży TUR

Komenda Chłogawit Harcepek

i Harcepek

Z Rady Bezpieczeństwa

Egipt wniesie skargę przeciwko Anglii
Amb. Lange przekazuje przewodnictwo

NEWY JORK, 18. 9. (PAP). Na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa delegat Egiptu, Fawzi Said oświadczył, że Egipt wniesie skargę na forum Rady przeciwko przebywaniu wojsk brytyjskich w Egipcie, jeżeli bezpośrednie rokowania z Anglią nie doprowadzą w tej sprawie do pomyślnych rezultatów.

WNIOSEK RADZIECKI

NEWY JORK, 18. 9. (PAP). Na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa delegat Związku Radzieckiego złożył wniosek, domagający się, by Rada wezwiała rząd grecki do zaprzestania prowokacyjnych wystąpień na granicy albańskiej oraz przedkładowania manifestów.

Związek Radziecki zażądał, aby skarga w sprawie zagrożenia pokoju przez Grecję pozostała na porządku obrady Rady Bezpieczeństwa, dopóki rząd grecki nie zastosuje się do zażaleń Rady.

OSTRA WYMIANA ZDAN

Następnie delegat Ukrainy Manuiliak wystąpił z ostrym skaniem przeciwko delegatowi Holandii van Kleffensowi, oskarżając go o gwałcenie Karty Bezpieczeństwa.

Przerwał mu delegat brytyjski, który

zaczęty, że prof. Manuiliak został zaproszony do stołu obrad w celu przedyskutowania sprawy Grecji, a nie przedyskutowania obowiązku w Radzie Bezpieczeństwa. Wówczas delegat radziecki Gromyko oświadczył, że sir Alexander Cadogan nie po raz pierwszy przerywa delegatowi i czas najwyższy położyć kres takim zwyczajom.

Przewodniczący, delegat Polski Lange rozstrząsał sprawę, wywołując Manuiliakowi do kontynuowania swego przemówienia.

Manuiliak podkreślił, że komisja przesłuchawana przez van Kleffensa dla rozpatrzenia wniosków jest sprzeczna z przepisami Karty.

„JA WIEJ, KTORE NAS ŁĄCZY”
NEWY JORK, 18. 9. (PAP). Ambasador Lange, kładąc mielniczą prezydenturę Rady Bezpieczeństwa, wygłosił potężne przemówienie, w którym oświadczył:

„Pragnę wyrazić wszystkim członkom Rady podziękowanie za harmonijne współprace ze mną, jako przewodniczącym Rady. Członkowie Rady mieli zupełnie różne opinie na rozmaite sprawy i podczas dyskusji te różnice poglądów jakrawo się uwypakowały.

Lece poza różnicami poglądów — ja wierzę, które łączą wszystkich, którzy podpisałi Kartę Narodów Zjednoczonych. Tymi wierząmi są wspólne idea i podstawa pokoju światowego, dla którego utworzona została instytucja Narodów Zjednoczonych.”

Delegaci Francji i Wielkiej Brytanii wyrazili podziękowania ustępującemu przewodniczącemu Rady Bezpieczeństwa w imieniu wszystkich członków Rady.

Jeszcze jeden obrońca Niemiec

LONDYN, 18. 9. Premier Związku Północno-Afrykańskiego marszałek Smuts wygłosił w Abdena przemówienie, poświęcone problemowi Niemiec.

„Niemcy — powiedział Smuts — dopuścili się niewybaczalnych grzechów przeciwko zachodniej cywilizacji. Na leży zapobiec recydywie. Kara może stanowić groźbę dla ludzkości. Na leży więc Niemcom zostawić nadzieję na lepszą przyszłość.

Smuts w dalszym ciągu swego przemówienia podkreśla konieczność podniesienia stopy życiowej w Niemczech, gdyż — jego zdaniem — niedza Niemiec jest niebezpieczeństwem, nie mniej groźnym, niż militarny.

PRZED NIEBEZPIECZYSTWEM ZE WSCHODU I ZACHODU

Następnie Smuts wystąpił z obroną polityki brytyjskiej i polemizował z wywodami Wallace'a o imperializm brytyjski.

„Imperializm brytyjski — zdaniem jego — zakończył się wojną domową, obecnie Imperium Brytyjskie ma się na strazy swych interesów i bronić się przed niebezpieczeństwem „groźnicą umi zachodu i wschodu”.

Pierwszy poseł radziecki w Szwajcarii

BERNO, 18. 9. Pierwszy poseł radziecki w Szwajcarii Anatol Kulaczewski został przyjęty w pałacu federalnym przez prezydenta Szwajcarii, któremu wręczył listy uwierzyteliabujące.

Następnie odbyła się konferencja prasowa, na której Kulaczewski przed krótki koniopleć zbilansu kulturalnego i współpracy gospodarczej między Szwajcarią a Związkiem Radzieckim.

Cenzura przemówień politycznych w USA

WASZINGTON, 18. 9. William Clayton, pełniący w zastępstwie niemieckiego Byrnesa obowiązki ministra spraw zagranicznych USA oświadczył na wtorkowej konferencji prasowej, że wszystkie przyszłe przemówienia w sprawie polityki zagranicznej, wygłoszone przez odpowiedzialnych urzędników amerykańskich będą „głównie podobnie przedkładane departamentowi stanu przed ich wygłoszeniem”. Clayton przypuszcza, że procedura ta będzie zastosowana do nowego przemówienia ministra handlu Wallace'a, które ma być wygłoszone w następny wtorek.

Ważnym będą „głównie podobnie przedkładane departamentowi stanu przed ich wygłoszeniem”. Clayton przypuszcza, że procedura ta będzie zastosowana do nowego przemówienia ministra handlu Wallace'a, które ma być wygłoszone w następny wtorek.

Komunikat bura prezydenta KRN

Biuro Prezydenta KRN podaje do wiadomości, że posiedzenia plenaryjne Sejmu Krajowej Rady Narodowej odbyły się w dnach 20 i 21 września w sali posiedzeń Krajowej Rady Narodowej w Warszawie, przy ul. Nowogrodzkiej, nr 40 z następującym porządkiem dziennym:

1. Projekt ustawy o urzędowej wycho-
dzącej do Sejmu.
2. Akceptacja konwencji międzynarodowej, dotyczącej utworzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych w dziedzinie nauki i kultury.
3. N. E. S. G. O.
4. Sprawozdanie i wnioski komisji poselskiej.
5. Zatwierdzenie dekretów Rządu Jedności Narodowej.
6. Odpowiedzi na interpelacje poselskie.
7. Posiedzenie w dniu 20 września rozpoczęło się o godz. 10-aj.

1. Odwołanie i przyjęcie nowych posłów.
2. Sprawozdanie komisji skarbowo-budowlanej o budżecie i planie inwestycyjnym na 1946 r.
3. Referat komisji ekonomicznego Rady Ministrów o planie odbudowy

Wielka manifestacja PPS w Łodzi

Wojewódzki Komitet PPS w Łodzi zwołał w dniu wczorajszym pułkowne zgromadzenie, na którym omówiono bieżące zagadnienie polityczne. Zgromadzenie swoim charakterem i rozmiarami przeliczyło się w pełną manifestację przywiązania do programu, taktyki i linii politycznej PPS.

Zgromadzenie zgał tow. Wachowicz, zwracając uwagę na zagadnienia, które będą omawiane i witaając przedstawicieli władz partyjnych i Rządu.

Referat Premiera tow. Osóbki-Morawskiego

Pierwszy przemawiał tow. Premier, wygłaszając obszerny referat o sytuacji politycznej, dając głęboką analizę faktów i okoliczności, które sprawiły, że klasa robotnicza polska, wybierając swoją koncepcję polityczną, zgodziła się z interesami mas, krocząc od początku zwycięską niepodległością po właściwej drodze. Rozprawił się też z zabłądłą i szkodliwą taktyką emigracji, kierowaną przez obóz Raczewiczów i Andersów, Premier odsłania kulisy półtorowych machinacji, mających na celu przedstawienie w fałszywym świetle wszystkich dotychczasowych zwycięstw obozu demokratycznej Polski.

Nienawidź do Związku Radzieckiego, wypływająca z wstecznych przekonań politycznych i nieznajomości stosunków w kraju, była jedynym programem obrońców sa nacjonalistycznej konstytucji kwietniowej, dającej pełnię władzy klacie rządzącej, wbrew woli i interesom naczernszych mas ludowych. W perfidny sposób obnażają władze cele bohaterów zaleszczyckiej szosy; pragnęli oni podarować li-

nie Odry, Szczecina i Dolny Śląsk, przygotowując w przyszłości podłoże dla mów, jakie pozwalają sobie teraz wygłaszać Churchill i Byrnes, ale rozum polityczny i uczciwa służba w interesie ludu polskiego dyktowały odpowiednie czynnikom rządzącym zajęcie stanowiska, które przez szersze i przyjazne poparcie Związku Radzieckiego przyczyniło się do wykreślenia takich granic dla odrodzonej Polski, które zapewnia ją jej pokój, bezpieczeństwo i właściwy rozwój.

„Dlatego wobec tego jeszcze ciągle odpowiedzialni za te koncepcje ludzie nie dopuszczają do sjednoczenia narodowego”

„Dlatego dzielą i jątrzą w obliczu ataków na Polskę — zamiast wszystkie siły złożyć w pracy nad odbudową i zaleceniem ran, zadanych nam przez ciężką wojnę” — pisał premier.

Rola PPS w obecnym momencie dziejowym jest ogromna. Przy jej pomocy na swe barki ciężar podnieś sienia szlaczardu jednoci narodowej uważając, że partii Orkzei, Mireckiego, Barona, Nieszakowskiego taka rola w pierwszym rządzie się należy. Wierzymy w swoje siły wzmagające się i rosnące wśród mas polskich, wiemy, że ze wzrostem tych sił rośnie i nasza odpowiedzialność. Dlatego ufamy w swój dorobek polityczny i służ-

ność naszego stanowiska, nieśbę bieżącej ten szlaczard przeciw wszystkim wstępnym siłom anarchii i zbrodni, aby doprowadzić kraj do rozkwitu i odbudowy, a masę ludową do dobrobytu i szczęścia — zakończył Premier.

Następnie inin. tow. Kaczorowski wygłosił referat o planie odbudowy kraju, zapoznając zebranych ze szczegółami projektu, polegającego w pierwszym rzędzie na stworzeniu takich warunków pracy i bytowania dla klasy robotniczej, któreby pozwoliły na stały wzrost kultury duchowej i materialnej.

Po przemówieniu tow. dra Dobnera zebrani inonują Czerwony Szafar.

Na zakończenie raz jeszcze tow. Wachowicz dziękuje mówcom za pełne twórczych i jasnych myśli przemówienia: raz jeszcze powtarza pragnienie mas ludowych: do prowadzenie do sjednoczenia narodowego wszystkich sił społecznych stojących na gruncie demokracji ludowej.

Okrzykiem na cześć PPS zakończono manifestację.

W jutrzejszym numerze podamy tekst przemówienia tow. dr. Bolesława Dobnera.

Ku uczczeniu K. Marxa

PRAGA, 18. 9. (JP). W Karłowicach Warach, które znowu stają się ośrodkiem ruchu kapłelowego w Czechosłowacji o dawnej sławie, odbędzie się w niedzielę dnia 22 h. uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku uczczeniu sławnego myśliciela socjalistycznego Karola Marxa, który awego czasu dawał w Karłowicach Warach na kuracji. Płyta odsłonięcia zostanie przed hotelem Olympic Palace, a na uroczystość zaproszony został szef Marxa Dr Longuet z Paryża.

Reforma prawa — drogą do postępu

WARSZAWA, 18. 9. (PAP). W dniu 17 września w Sali Kolumnowej Uniwersytetu Warszawskiego miało miejsce inauguracja 6-cioodniowego kursu popularizacji prawa dla nauczycieli. Na uroczystości to przybyli: tow. premier Osóbka-Morawski, minister Sprawiedliwości Świątkowski, wiceminister Oświaty Kraowska oraz przedstawiciele władz uniwersyteckich i Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Kursy zgał inieniem ZNP ob. Farańo, po czym zabrał głos tow. premier Osóbka-Morawski. Mówca podał na wstępie, że Polska Odrodzone wymaga nie tylko reform społeczno-gospodarczych, ale także reform prawa.

Polska ludowa ma ambicję odbudowy Państwa, nowoczesnego nie tylko pod względem gospodarczym, ale także pod względem kulturalnym i prawnym.

Demokracja ludowa — jak powiedział tow. Premier — to demokracja praworządna.

Na zakończenie tow. Premier stwierdził, że popularyzacja prawa uważa za jedną z elementów utrwalenia demokracji w Polsce, ponieważ każdy Naród powinien znać, rozumieć i szanować prawo, które w Jego imieniu i dla Niego tworzone.

Minister Sprawiedliwości tow. Świątkowski przypomniał, że przed wojną idea popularizacji prawa w Polsce nie była znana. Rząd Jedności Narodowej zajmuje inne stanowisko wobec prawa, niż rządy sanacyjne.

Na pierwszym kursie popularizacji prawa chodzi o zapoznanie nauczycieli z zagadnieniami prawa i praworządności w Polsce i umocnienie czynnika społecznego w naszym wymiarze sprawiedliwości.

Po tym przemówieniu tow. min. Świątkowski wygłosił inauguracyjny wykład na temat „Społeczna myśl prawnicza w Polsce dawnej i dziś”.

S. Welles również przeciw Byrnesowi

Krytyka polityki USA

NOWY JORK, 19. 9. (PAP). Były podsekretarz stanu Sumner Welles wygłosił przed mikrofonem radia amerykańskiego przemówienie, w którym poddał krytykę politykę zagraniczną Byrnesa. Podkreślił on konieczność zacieśnienia współpracy wielkich mocarstw, celem utrwalenia pokoju. Krytykował on metody, stosowa-

wane przez delegację amerykańską na konferencję pokojową w Paryżu. Zastukał on ostro plan szybkiej odbudowy Niemiec. Plan Byrnesa daje niemieckiemu sztabowi generalnemu i przywódcom pangermanizmu możliwość odbudowy potęgi militarnej. Nie mier co kryje w sobie zarodek nowej tragedii światowej.

KŁOPOTY TRUMANA

NOWY JORK, 18. 9. (PAP). W waszyngtońskich kołach politycznych utrzymują, że prezydent Truman znajduje się obecnie w trudnej sytuacji. Po ogłoszeniu komunikatu pocztkowego, że Truman popiera tezy Wallace'a — kół prawicowe straciły doń zaufanie. Po drugim komunikacie, w którym Truman wyparł się poparcia Wallace'a, naraził się na niechęć kół lewicowych i związków zawodowych. Obecnie panuje przekonanie, że Byrnes i Wallace nie mogą zostać w jednym gabinecie, lecz prezydent Truman, pragnąc naprawić sytuację, nie zamierza dopuścić do niczyjej dyktamji.

Truman konfutele

NOWY JORK, 18. 9. (PAP). Korespondent PAP donosi, że prasa w dalszym ciągu poświęca wiele miejsca rozwińkowi, jaki wyłonił się w sprawie amerykańskim w sprawie amerykańskiej polityki zagranicznej. W kołach politycznych utrzymuje się, że prezydent Truman odbył szereg konferencji z członkami rządu, pragnąc ustalić, jakie są ich poglądy na aktualne zagadnienia międzynarodowe. Przypuszcza się, że Byrnes, zasiadający wraz z ministrem Wallace w jednym gabinecie, zabierze również głos

Roosevelt o Churchill

Nowy Jork 18. 9. Syn prezydenta Roosevelta, Elliot Roosevelt ogłasza w miesięczniku Look dalsze wspom-

nienia o swoim ojcu. Roosevelt często podkreślał, że „Churchill zbyt wiele myśli o tym, jaka będzie sytuacja Wielkiej Brytanii po wojnie”. Prezydent często powtarzał, że nie ma zamiaru narażać życia żołnierzy amerykańskich w obronie interesów brytyjskich. Między Rooseveltem a Churchillem dochodziło wielokrotnie do dyskusji, podczas których premier brytyjski nalegał na prezydenta Stanów Zjednoczonych, aby plany wojenne amerykańsko-brytyjskie przyczyniały się w pierwszym rzędzie do utrzymania imperium brytyjskiego. Prezydent Roosevelt jednak popierał te plany, które prowadziły do szybkiego rozbrojenia nieprzyjaciela,

zgodne z prawdą, a w szczególności, że prezes Oddziału rad. Fryderyk Łepki nie wygłaszał żadnego referatu, ani też nie użył słów „pieniądz leci”. Ze względu na przekroczenie przez autora artykułu zasad kodeksu obywatelskiej dziennikarskiej i zasad organizacyjnych, sprawa została przekazana do Sądu Dziennikarskiego. W związku z tą sprawą Zarząd jednomyślnie uchwalił votum zażądania dla kol. prezesa E. Łepkiego.

Komunikat Zw. Zawodowego Dziennikarzy R.P.

W związku z artykułem Irany Papanegras-Bogawskiej p. t. „Czy pieniądz w Polsce traci na wartości”, zamieszczonym w numerze 187 „Kłosa Kra-kowa” dnia 17. 9. b. r., a omawiającym kwestię reorganizacji po sjednoczeniu członków 2 krakowskiego Oddziału Związku Zawodowego Dziennikarzy R. P. Zarząd Oddziału na posiedzeniu w dniu 17 bm. stwierdził, że zastrzeżenia z przeprowadzonych na-zaad podane w tym artykule są nie-

zgodne z prawdą, a w szczególności, że prezes Oddziału rad. Fryderyk Łepki nie wygłaszał żadnego referatu, ani też nie użył słów „pieniądz leci”. Ze względu na przekroczenie przez autora artykułu zasad kodeksu obywatelskiej dziennikarskiej i zasad organizacyjnych, sprawa została przekazana do Sądu Dziennikarskiego. W związku z tą sprawą Zarząd jednomyślnie uchwalił votum zażądania dla kol. prezesa E. Łepkiego.

Z KIM ZAWRZEMY UMOWY?

Polska w sferze zainteresowań handlu zagranicznego

Jak nas informują czynnik gospodarczy angielskie, w drugiej połowie sierpnia ożywił się wybitnie handel zagraniczny, koncentrując się w Londynie.

W ostatnich dniach zjechało się do Londynu kilkanaście delegacji różnych narodowości, celem nawiązania ścisłych kontaktów i wymiany poglądów.

Do tej pory zostało zawartych kilkadziesiąt bardzo ważnych transakcji, wśród których kilka poważniejszych zawarły delegacje Jugosławii z firmami angielskimi, przeważnie na maszyn i artykuły techniczne.

Polska wprawdzie nie jest oficjalnie reprezentowaną, lecz — jak się dowiadujemy — kilkanaście poważnych firm polskich pragnie z firmami angielskimi i uzgadnia możliwości przeprowadzenia transakcji wymiennych.

Na podstawie korespondencji zagranicznej, napływającej do Izby Przemysłu i Handlu w Gdyni oraz do Zrzeszenia Eksporterów i Importerów R. P., podajemy do wiadomości rodzaje zainteresowań firm zagranicznych.

FIRMA Z ZANZIBARU pragnie nawiązać kontakty handlowe z producentami artykułów bawełnianych, wełnianych, jedwabnych, mebli, artykułów gospodarstwa domowego, galanterii, metalowych w celu przyjęcia przedstawiciela firmy polskich na wschodnio-afrykańskie rynki. Powyższa firma jest eksporterem goździka korzeniowego, kopry i kory mangrowiowej.

FIRMA Z NEW YORKU użyczy przedstawiciela na swoje artykuły, jak części samochodowe, narzędzia techniczne, tekstylia, artykuły optyczne, farmaceutyczne i chemiczne.

Inna **FIRMA Z NEW YORKU** przesłała prospekt i cenniki na różne artykuły, np. maszyny biurowe, aparaty do gotowania, maszyny Diesla, produkty farmaceutyczne, witaminy, kosmetyki i chemikalia.

FIRMA POLSKA W BUENOS AIRES opracowuje plan importu do Polski oleju linowego, tłuszczów roślinnych, jeli, skrzepiętej krwi, galalitu, „Cereaze” do wyrobu guzików, taiku w kamieniu, jozu zwierzęcego, orzechu Tague do wyrobu guzików.

FIRMA LONDYŃSKA ma zapotrzebowanie na maszyny do piania.

FIRMA AMERYKAŃSKA (USA) oferuje materiały wełniane bawełniane, chemiczne aktry wyprawione, obuwie, ubrania nowe i używane.

FIRMA ARGENTYŃSKA, wyspecjalizowana w eksporcie surowców zwierzęcych, jak: skóry surowe i wyprawione, włosy, ekstrakt Guebracha, tchawce roślinne i zwierzęce, owoce suszone, wino argentyńskie, sery, konserwy i t. p., pragnie nawiązać kontakty z polskimi firmami handlu zagranicznego, które zainteresowane są w imporcie surowców i produktów argentyńskich z pierwszego źródła.

FIRMA ARGENTYŃSKA pragnie nawiązać kontakty z polskimi importami. Oferuje produkty przemysłu mleczarskiego i inne artykuły żywnościowe, zainery i aktry.

FIRMA WŁOSKA pragnie nawiązać kontakty z polskimi importami owoców południowych świeżych i suszonych.

FIRMA Z TRIESTU pragnie nawiązać kontakty z polskimi eksporterami mebli, szcoteł, wszelkiego rodzaju pasty do obuwia, sznurów, lin i t. p., produktów farmaceutycznych — oraz z importami włosa afrykańskiego, pieprzu, guki muskatowej, orzechów włoskich i t. p.

FIRMA PALESTYŃSKA oferuje pomarańcze i cytryny. **FIRMA BRAZYLJSKA** oferuje wszelkie gatunki drzewa brazylijskiego oraz prajynie przedstawicieli firm polskich na Brazylię. **FIRMA Z FILADELFIJ** oferuje wszelkiego rodzaju lodówki. **FIRMA Z NEW YORKU** oferuje wszelkiego rodzaju artykuły przemysłowe.

FIRMA DUNSKA oferuje konserwy mączne i rybne, ryby solone, wędzone, jaja, mleko skondensowane, sadło, wędliny i mięso wędzone. Potrzebuje: napojów alkoholowych, konfekcji damskiej i męskiej i wszelkich

innych towarów, które Polska może zaimportować.

Jak widzimy, wiele jest krajów i firm, które interesują się naszym rynkiem. Jak najżywcza wymiana towarowa leży w interesie ich wszystkich państw, które przez czas wojny nie mogły prowadzić handlu zagranicznego, aby zbywać nadwyżki i uzupełniać braki. Na ożywienie stosunków handlowych na świecie wpłynęła niewątpliwie Bank Międzynarodowy, który rozpoczyna pracę przy współdzieleniu Komisji Finansowej O. N. Z. i ma za zadanie zmniejszenie ogólnych trudności dewizowych.

Zawierane dotąd umowy handlowe dotyczący po większej części wymiany towarowej w ramach t. zw. umów kompensacyjnych, co jest z wielką przyczyną niewygodne i pozostawia do dziedzin handlu potrzebnej mu dla rozwoju elastyczności.

Koniec sporu

W dniu dzisiejszym odbyła się konferencja u Wójcika Krakowiadego dr. Pasenkiewicza a udziałem przedstawicieli Bratnich Pomocy AG, AH oraz Politechniki i Akad. Stalej Komisji Porozum. Org. Młod. Omawiane były sprawy trudności mieszkaniowych krakowskiej młodzieży akademickiej oraz sposoby ewentualnego ich zaradzenia. Odnosno domów akademickich przy ul. Lea 7 bód, przedstawiciela ASKPOM zgodził się na odpłatnie Bratnich Pomocy Studentów Pol. Krakowskiej bloku przy ul. Lea 7 d do wyłącznej administracji posostawiając dom przy ul. Lea 7 bc w zarządzie Spółdzielni Demokratycznych Organizacji Młodzieżowych.

W ten sposób spór ciągnący się od przeszło roku znalazł swoje właściwe załatwienie w drodze wzajemnych ustępstw.

Poza tym rozważano możliwość ukończenia domu dla stud. A. H. oraz dopuszczenia do udziału w nadzwyczajnej komisji mieszkaniowej przedstawicieli młodzieży akademickiej. Bz.

Przyjazd artystów zagranicznych do Krakowa

Filharmonia krakowska jako reprezentacyjny polski zespół muzyki nawiązała kontakty z szeregiem wybitnych zagranicznych dyrygentów i solistów, którzy obie-

calnie przybył do Krakowa na gościnne występy. Już w najbliższych dniach spodziewany jest przyjazd znanych artystów francuskich — Jacques Thibaud,

Występy Polaków zagranicą „UNESCO” angażuje polskich muzyków

(J. K.) Po ustaleniach międzynarodowym festiwalu londyńskim, na którym przyznano Polsce Jednogołose pierwsze miejsce wśród współczesnego dorobku muzycznego narodów, cały świat kulturalny obu kontynentów objawia duże zainteresowanie zarówno naszymi kompozycjami muzycznymi, jak i polskimi artystami. Organizacja współpracy kulturalnej narodów tzw. UNESCO, która powstała przy ONZ, nawiązała niedawno kontakty z czołowymi polskimi solistami i kompozytorami, zapraszając do Paryża Spinalskiego i dyrektora opery ludzkiej Zdzisława Górzynskiego. Z Górzyn-

ski projektuje dyrygować w Paryżu wielki koncert Szelągowskiego, w którym jako solista wystąpi Spinalski. Równocześnie bawie w tej chwili w Polsce jeden z czołowych impresariów amerykańskich Brunsvick zaangażował ostatnio Wacława Niemczyka. Niemczyk ude się z końcem bieżącego roku do Anglii, gdzie wystąpi w Londynie i Bristolu. Nie bód to pierwsze występy Niemczyka na estradach angielskich, koncertował on bowiem w Anglii jeszcze przed wojną, zdobywając sobie dużą popularność wśród tamtejszej publiczności.

skrzypcy i wiolonczeliście Pierre Fournier, którzy wystąpią w Filharmonii z początkiem października. Wraz z nimi przybędzie również jedna z najświetniejszych współczesnych pianistek, laureatka konkursu chopinowskiego urządzonego w Warszawie w 1939 r. p. Monique de la Bruchollice. — Skutek spodziewany jest przyjazd radszkiej ekipy artystycznej z kierownictwem Dawidem Ojkrachem i Filharmonii w Pradzie Rafaela Kubełki, którzy otrzymał niedawno zaproszenie dyrektora Filharmonii krakowskiej, Z Czechosłowacji przybędą również solistki, a to wior tuz Vaneček i pianista Hurrik oraz znany dyrygent Kadec. Muzyków włoskich reprezentować bód jeden z najświetniejszych i najpopularniejszych w Rzymie dyrygentów — Roberto Caggiano. Po występie w Filharmonii krakowskiej Roberto Caggiano ude się również do Poznania gdzie dyrygować będzie w tamtejszej operze. Pewną atrakcją dla polskich melomanów będzie również przybycie dwóch przedstawicieli świata muzycznego Stanów Zjednoczonych, reprezentujących najwyższą klasę artystyczną Nowego Świata w tej dziedzinie. Są nimi: dyrygent Franco Autori i pianista Dalle Joao. Polskę ntatnie pracowcy przy naszej ambasadzie w Nowym Jorku ob. T. Kasern porucznikali z wyżej wymienionymi artystami, którzy zapowiedzieli swe przybycie do Krakowa na koniec grudnia br. (J. K.)

MASÓWKA
W WYTWÓRNI SYGNAŁÓW
Dnia 18 bm. odbyła się masówka w fabryce Sygnałów Kolejowych, zwołana z okazji wystawowanego listu otwartego do Polskiego Stronnictwa Ludowego przez Polską Partię Socjalistyczną i Polską Partię Robotniczą, zawierającego cztery zasadnicze pytania, dotyczące [nazwa] linii politycznej polskiego kraju i montowania bloku wyborczego 6-ciu stronnictw politycznych z rubienia M. K. P. S. przemawiała Tow. Cieplicka, nawiązującą obecną sytuację w kraju. Odpowiedziem „Roty” zebrane zakładowo.
ZEBRANIE PROTESTACYJNE
W OŚWIGIMIU
W dniu 14, 9, na rynku Oświęcimia

odbyło się wielkie zebranie protestacyjne przeciw mowom Byernsa. Na zebraniu przemawiał Tow. Rejman i Nowak. Przyjęto rezolucję identyczną jak w Krakowie. Obecnych około 2 tysięcy mieszkańców.
MASÓWKA
W ELEKTROWNI MIEJSKIEJ
Elektrownia Miejska zwołała na dzień 17. 9. h. z. masówkę, na której Tow. Jasiński z P. P. R. zapoznał zebranych z treścią listu otwartego do Polskiego Stronnictwa Ludowego. Tow. Rejman i sekretarz M. K. P. P. S., omówił uchwały Rady Naczelnej P. P. S. z dnia 25 sierpnia za szczególnym uwzględnieniem sprawy jednolitości narodu w oparciu o jednolitość front klasy robotniczej.

KOMUNIKAT OKZZ
Wydział kultury i Oświaty Obrzowej Komisji Związku Zawodowych w Krakowie zawiadamia wystąpienie Zarządu Związku Zawodowych, że w dniu 19 bm. o godz. 9.45 rano odchodzi się w „Związkowym Domu Kultury” przy ul. i Haja i (Oskarskiego) 1 zebranie wszystkich kierowników świetlic i nauczycieli dla spraw Kultury i Oświaty przy Związkach Zawodowych.

